

Οι απουσίες, είναι, που σημαδεύουν

Ο Λεωνίδας Κύρκος γεννήθηκε στο Ηράκλειο της Κρήτης 12 μόλις χρόνια μετά την ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα , τον Οκτώβριο του 1924. Στην Ελλάδα του Μεσοπόλεμου ζούσαν αντάμα ελπίδα και απογοήτευση, προσδοκία και απελπισία. Όπως και στα χρόνια του δεύτερου μεγάλου πολέμου, όπως και αργότερα τις μέρες των πιο οδυνηρών συγκρούσεων, εκείνες του εμφυλίου

Όπως και στη ζωή του Λεωνίδα, που είχε μια σπάνια πληρότητα, έναν καταιγισμό γεγονότων, απότοκο όχι μόνον εκείνης της εποχής αλλά και των επιλογών του. Σε ότι αφορά αυτές, τις επιλογές, δεν μπορεί να εκτιμηθεί με ακρίβεια, αν είχε πολλές. Γιος του πολιτικού Μιχαήλ Κύρκου, ίσως να μην αντιμετώπισε πολλά σταυροδρόμια στη ζωή του, από την άποψη ότι η αριστερή ιδεολογία και η αγωνιστική πρακτική ήταν εκ των ων ουκ άνευ.

Το σφαγείο της κατοχής και η λαιλαπα του εμφυλίου γίνονται οι εικόνες των νιάτων του, σμιλεύοντας τόσο την προσωπικότητά του, όσο και την επιθυμία για αγώνα. Όταν από τα 22 σου γνωρίζεις με το περιβάλλον των φυλακών και στα 25 σου καταδικάζεις σε θάνατο οι εναπομένουσες επιλογές είναι ελάχιστες . Ο Κύρκος διάλεξε την πλέον υποσχόμενη αλλά ταυτόχρονα και την πλέον δύσκολη. Εκείνη της αντίστασης και της διεκδίκησης.

Από τις φυλακίσεις και την θανατική καταδίκη στην διεύθυνση της «Αυγής» και τρεις φορές βουλευτής με την Ε.Δ.Α.. Μ

ε την εκδήλωση του πραξικοπήμα
τος του '67 ξαναβρέθηκε στο γνώ
ριμο
σε
αυτόν περιβάλλον των φυλακών
ν
για ακόμα μια πενταετία
απ' όπου βίωσε και τη διάσπαση του Κ.Κ.Ε.

Η μεταπολίτευση σηματοδότησε την επαναλειτουργία του πολιτικού κόσμου και την
επανείσοδο του Κ
υ στη Βουλή με την «Ενωμ
ένη Αριστερά» και τη «Συμμαχία», σχηματισμούς στους οποίους το
Κ.Κ.Ε. εσωτερικού είχε τον πρωταγωνιστικό ρόλο.

ύρκο

Ότι ίσχυε για το κόμμα, ίσχυε και για τον Λεωνίδα. Όπως έχει επισημανθεί για το Κ.Κ.Ε.
εσωτερικού

ότι

:

*«η πολιτική του επιρροή ήταν πολύ μεγαλύτερη από την εκλογική του καταγραφή
»,*

έτσι και για τον Κύρκο οι πολιτικές του
«επιτυχίες» ήταν μικρότερες από την
κοινωνική
απήχησησή του. Υπό
αυτήν την έννοια,
ήταν ένα ακόμα θύμα της δικομματισμού, της πόλωσης
, ένας ακόμα χαμένος από αυτό που ο Χρ

.

Μίσσιος

όρισε σαν την απώλεια της

μετε

μφυλιακής

προίκας της Αριστεράς

λέγοντας:

*«...Ο Αντρέας, ως μέγας δημαγωγός, πήρε όλη τη γκάμα των συνθημάτων τ
ης αριστεράς, τα υιοθέτησε,
τα απαξίωσε μέσα από την εξουσία του και η*

Α

ριστερά έψαχνε να βρει την προίκα

της..

.

»

Ενδεχομένως, αυτός να ήταν ένας από τους λόγους που λίγα χρόνια αργότερα συναίνεσε στην παραπομπή του Α. Παπανδρέου στο Ειδικό Δικαστήριο.

Ήτ
αν
όμως
μια πράξη που μετάνιωσε και με παρρησία τη χαρακτήρισε ως
«το λάθος της ζωής μου».

Με το ίδιο θάρρος αναφέρθηκε σε μερικούς από τους πρωταγωνιστές του εμφυλίου από τη δικ

ή
του παρ
άταξη
:

*«...άνθρωποι γελοίοι, χωρίς καμιά παιδεία φιλοδοξούσαν να παί
ξουν ένα ουσιαστικό ρόλο. Κι' όμως εκείνη την εποχή τους έβλεπα σαν γίγαντες...»*
έγραψε στο βιβλίο του «Στιγμές» αναφερόμενος στους Βαφειάδη, Στρίγγο, Μπαρτζώτα, Βλαντά κ.α.

Έτσι το σενάριο συνέχιζε να επαναλαμβάνεται και σε ένα μεγάλο βαθμό να επαληθεύει τη Μαρξιστική ρήση περί επαναληψιμότητας της Ιστορίας ανάμεσα στην τραγωδία και

τη φάρσα
. Η Αριστερή ιδεολογία δεν κινδύνευε από την «συντήρηση», ούτε από την πολεμική της δεξιάς παράταξης. Η κομμουνιστική αριστερά έχανε από τις διαδικασίες της εσωτερικής ής λειτουργίας της, από τους ηγέτες

της που

σε

κρίσιμες καμπές δεν φάνηκαν αντάξιοι των συνθηκών και έτρωγε τα παιδιά της με έναν απίστευτο αμοραλισμό σαν ένας σύγχρονος πολιτικός Κρόνος.

Ο Λεωνίδας, από ένα σημείο και μετά, ακολούθησε έναν δρόμο ήπιο, συναινετικό, ποιητικό και ανθρώπινο. Αυτ

ό δεν συνέβη επειδή φοβόταν τις συγκρούσεις, επειδή είχε κουραστεί

.

Συχνά η αντοχή των στελεχών της Αριστεράς στις συγκρούσεις, στους βασανισμούς στην απώλεια

κάθε ίχνους αξιοπρέπειας ήταν τα παράσημα στον αγώνα τους.

Ή

ταν τα διαπιστευτήρια στην οργάνωση.

Λογικό. Άλλο τόσο συχνά όμως

,

η

αλάνθαστη θεότητα του κόμματος δεν φάνηκε το ίδιο αυστηρή στην κρίση στελεχών της ιντελιγκέντσια

ς

που κάμφθηκαν από το πρώτο χαστούκι, όσο σε αφανείς αγωνιστές που βρέθηκαν με μιας με τη

ρετσινιά του «σπασμένου στοιχείου» του «τροτσκιστή» του «λούμπεν». Ο Λεωνίδας λοιπόν δεν είχε αποκάμει. Είχε καταλάβει ότι το

«

μοντέλο

»

χώλaine

τόσο πολύ

, ώστε

θυσίαζε περισσότερα από όσα πρόσφερε

, ώστε

κατανάλωνε ψυχές χωρίς να παράγει προοπτικές.

Έτσι χρόνο με το χρόνο, εμπειρία με την εμπειρία ο πολιτικός του πολιτισμός περνούσε σε ανώτερο επίπεδο.

Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις ήταν παραπάνω από βέβαιο ότι θα «αποτύγχανε», να μετατραπεί σε πολιτικό εξουσίας. Πλην όμως, ό
πως έχει επισημανθεί και παλιό
τερα

,
οι αποτυχίες δεν είναι παρά τα διδάκτρα της επιτυχίας.

Ατυχώς οι εποχές μας είναι τόσο αποπροσανατολιστικές, τόσο στεγνές και άδειες που το μήνυμα των επιλογών και της ζωής του Κύρκου είναι ακόμα πιο δύσβατο, ακόμα πιο επίκαιρο.

Ο Κύρκος δεν κατάφερε ποτέ να ολοκληρώσει τις σπουδές του στο Ιατρικό του Πανεπιστημίου Αθηνών λόγω αλλεπάλληλων
πολιτικών

διώξεων. Το 1949 έζησε σαν μελλοθάνατος, αλλά είχε την «τύχη» να είναι καταδικασμένος μαζί με τον Μανόλη Γλέζο που, σαν πρώτος παρτιζάνος της Ευρώπης, συγκέντρωσε τη διεθνή προσοχή και την αντίστοιχη αντίδραση. Γλίτωσε την εκτέλεση, έζησε άλλα 62, κάθε άλλο παρά εύκολα, πλην όμως πλούσια σε εμπειρίες

,
χρόνια.

QUESTION The following information was obtained from the records of the Department of Health and Human Services: